

Kohti hiilineutraalia kuntaa

Biosfärområdets vinterträff i Korpoström 2.3.2018

Valonia

Kuntien yhteinen palvelukeskus

Valonia on alueellinen kestävän kehityksen palveluorganisaatio

- Toiminut vuodesta 1997, Turun kaupungin hallinnoimana Varsinais-Suomen Agendatoimistona
- Vuonna 2008 V-S Agendatoimisto ja V-S energiatoimisto yhdistyivät ja nimi vaihtui Valoniaksi
- Vuodesta 2015 Valonia siirtyi Varsinais-Suomen liiton alaisuuteen
 - Valonia on liiton organisaatiossa Maankäytön ja ympäristön vastualueen projektiyksikkö
 - Valonian toimintaa ohjaa ohjausryhmä (kuntien, yritysten, alueellisten organisaatioiden ja korkeakoulujen edustajia)
 - Varsinais-Suomen liiton toiminnallisesta johdosta vastaa kuukausittain kokoontuva maakuntahallitus
- Vuonna 2018 kaikki Varsinais-Suomen kunnat ovat sitoutuneet Valonian toimintaan

VARSINAIS-SUOMEN LIITTO
EGENTLIGA FINLANDS FÖRBUND
REGIONAL COUNCIL OF SOUTHWEST FINLAND

Kuntien yhteinen palvelukeskus

- Ainutlaatuinen toimija koko Suomen mittakaavassa
- Puolueeton toimija
- Monen tasoista työtä (strategia / viestinviejä, keskustelunherättäjä / ruohonjuuritason työ)
- Toiminnan aihealueet:
 - Energia
 - Kestävä kuluttaminen
 - Ilmastonmuutos
 - Liikkuminen
 - Vesihuolto ja vesiensuojelu
 - Yritykset, kiertotalous
 - Ympäristökasvatus
 - Viestintä
 - Virkistysalueet ja matkailu

Toiminta ja painopisteet muuttuvat ja elävät hankkeiden myötä

Kohti hiilineutraalia kuntaa

PÄÄSTÖKAUPAN ULKOPUOLINEN SEKTORI

MMM

LVM

YM

Pariisin
ilmastosopimus
1,5 °C

EU:n
ilmastotavoitteet
-40 % 2030

Suomen
ilmastolaki
-80 % 2050

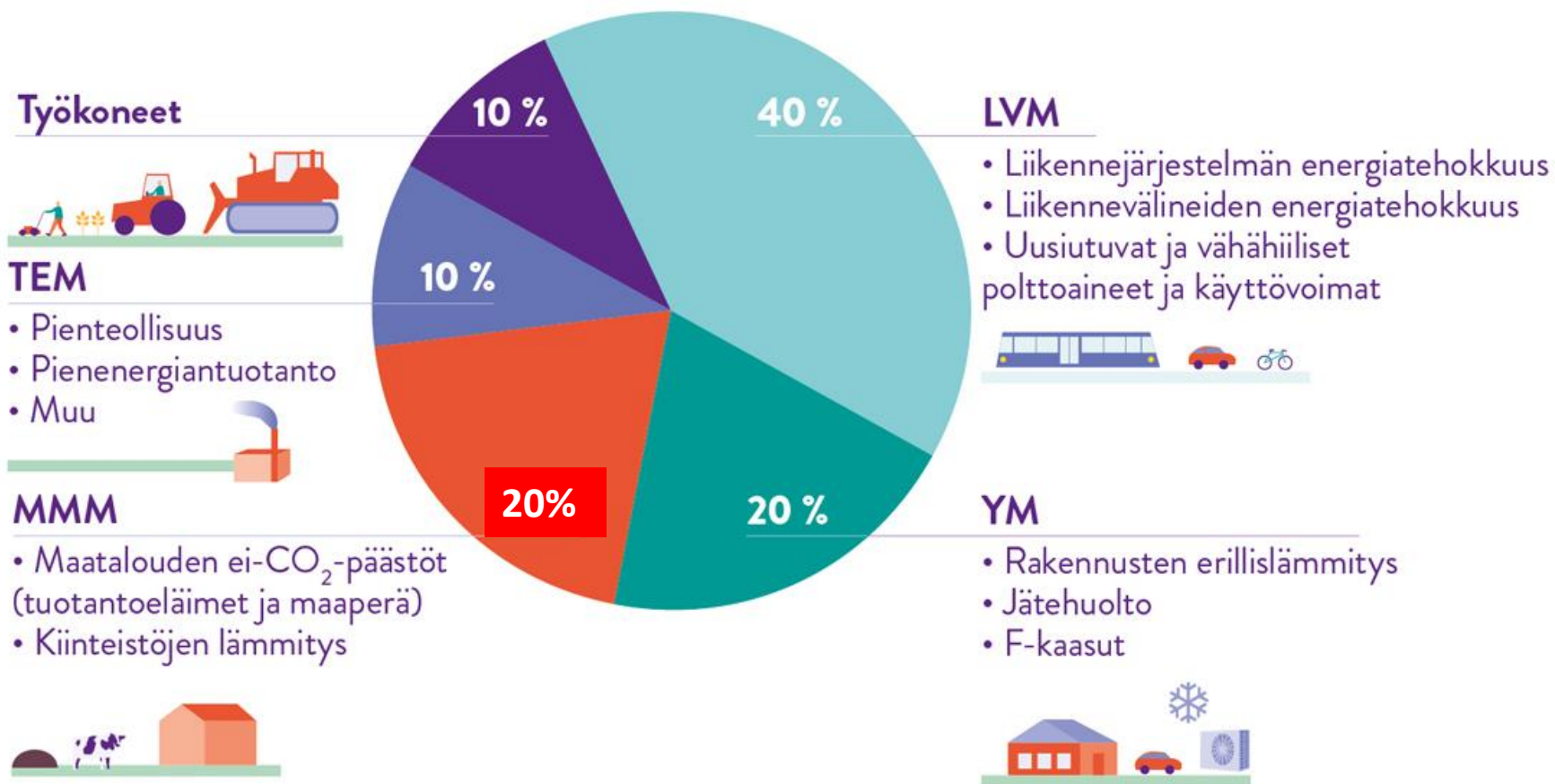
Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan
suunnitelma = KAISU 2030

PÄÄSTÖKAUPPASEKTORI

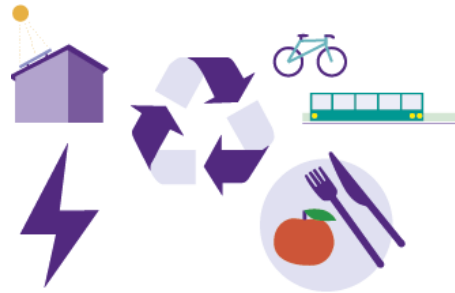
Energia- ja ilmastostrategia (TEM)

Taakanjakosektorin päästöjen jakautuminen (2015)

- Kuntien energiatehokkuussopimukset

- Kestävät julkiset hankinnat
mukana päästöjen vähentämisessä

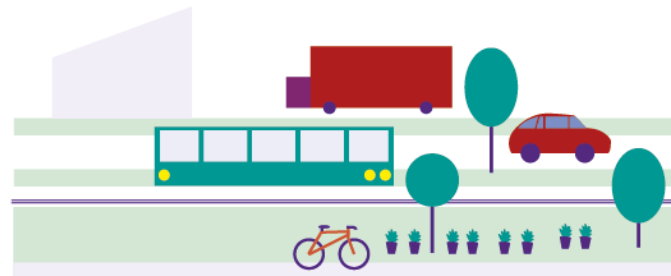

- Kunnalla keskeinen rooli
koulutuksessa ja neuvonnassa

Kunnat ja kaupungit keskeisiä ilmastotoimijoita

- Kiinteistöjen energiatehokkuus
- Edelläkävijyys öljylämmityksestä luopumisessa
- Kestävät ratkaisut energiantuotannossa

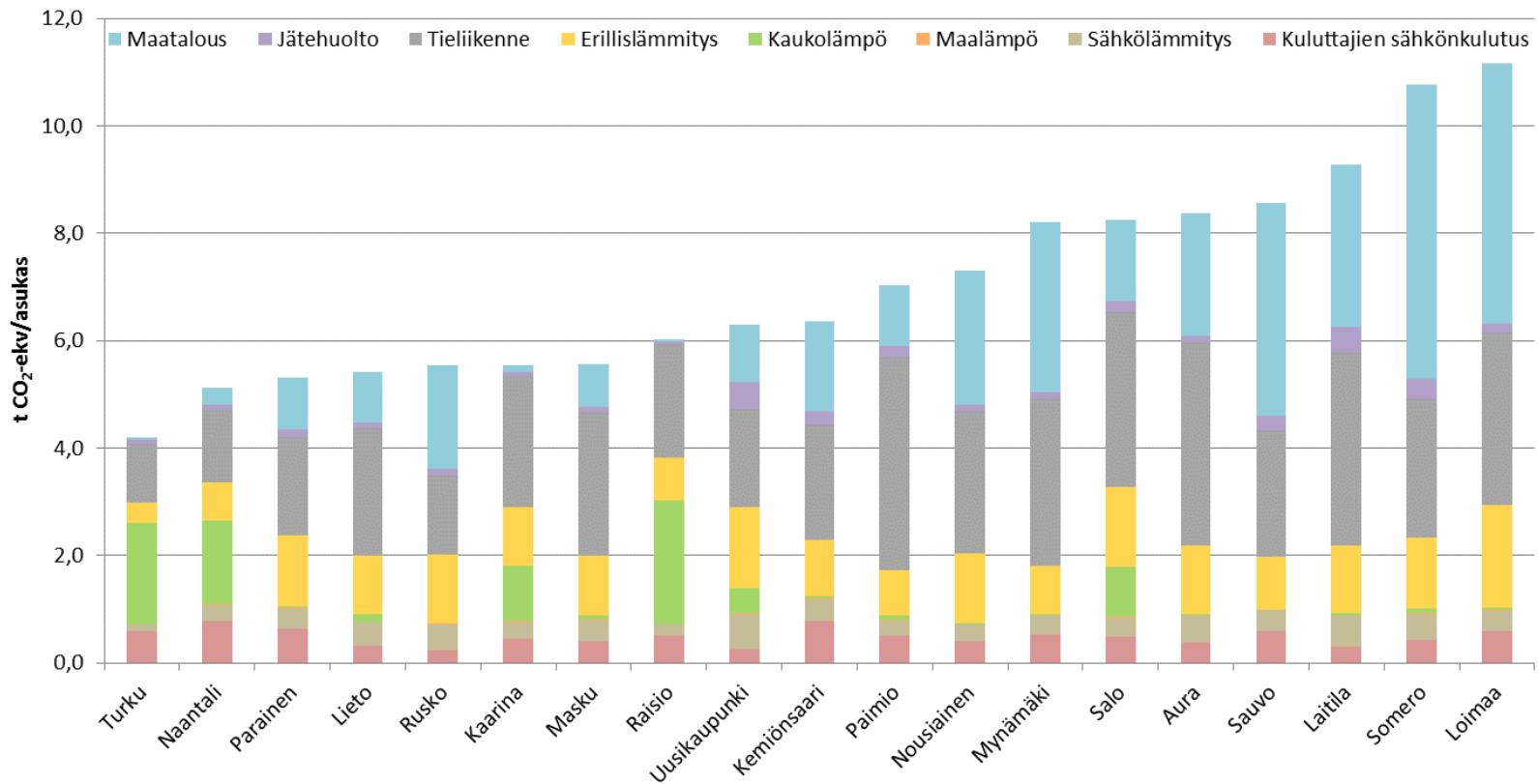

- Liikenteen ja maankäytön suunnittelu
- Toimiva kevyt ja julkinen liikenne
- Parempi ilmanlaatu
- Liikennepalvelujen kehittäminen myös maaseutualueilla

Kohti hiilineutraalia maakuntaa

- Suomen Kuntaliiton Ilmastokampanjassa on 12 kuntaa.
- CO2-raporttia käyttää 17 kuntaa (tammikuu 2018).
- Viisi kuntaa on liittynyt HINKU-kuntien verkostoon.
- Turun kaupunki on asettanut tavoitteeksi olla hiilineutraali kaupunki vuoteen 2040 mennessä.
- Varsinais-Suomen liitto, Satakuntaliitto, maakuntien HINKU-kunnat, Turun kaupunki ja Varsinais-Suomen ELY-keskus julkaisivat hiilineutraalit kunnat - haasteen keväällä 2017.
 - Varsinais-Suomen liitto lähetti kunnille aiheesta lausuntopyynnön joulukuussa 2017. Saatujen vastausten pohjalta suunnitellaan tulevaa ilmastotyötä.
- Maaliskuun lopussa julkaistaan maakunnallisten ilmastostrategioiden tilannekatsaus, päästölaskelma sekä yhteenveto kuntien vastauksista.
- Huhti-toukokuussa V-S liitto ja Valonia kuntakierroksella.

Varsinais-Suomen asukaskohtaiset päästöt 2016

Mitä kunnissa voi tehdä?

- Huolehtia, että strategioissa on huomioitu ilmastonmuutoksen hillitseminen sekä laadittu suunnitelma tavoitteiden toteutukselle
- Julkisilla hankinnoilla on merkittävä rooli tavoitteiden toteutumisessa
- UE mahdollisuudet ovat mukana kaikissa hankinnoissa ja energian tuotantotapojen päätöksissä (lämpö ja sähkö)
 - Kiinteistökohtaiset ratkaisut; lämpöpumput, älykkäät järjestelmät, aurinkoenergia ja hybridiratkaisut
 - Tavoitteet liikenteen polttoaineille omassa kalustossa ja kuljetusten hankinnoissa
 - Liikenteen biopolttoaineiden jakelu ja sähköautojen latauspisteet
- Huomioida tarpeet biopolttoaineiden kuljetukselle ja varastoinnille
- Kunta voi liittyä energiatehokkuussopimukseen
- Hukkalämmön hyödyntäminen – yritysysteistyö pienteollisuusalueilla tms.
- Muiden kuntien kokemuksiin ja parhaisiin käytäntöihin tutustuminen ja niiden hyödyntäminen
- Hankerahoituksella ja yhteistyörahoituksilla mahdollisuus vähentää kuntien tehtävätaakkaa.

KAISU:n linjausten toimeenpano kunnissa

LIIKENNE (LIKKUMINEN)

- Kevyen ja joukkoliikenteen edistäminen
- Liikennepalvelujen kehittäminen myös maaseudulla
- MAL-sopimukset liikenteen ja maankäytön yhteensovittamisessa
- Täydennysrakentaminen ja yhdyskuntarakenteellisesti hyvien sijaintien luominen kaupunkimaisilla seuduilla
- Asemanseutujen kehittäminen

ERILLISLÄMMITYS (ASUMINEN)

- Öljylämmityksestä luopuminen 2025 mennessä – valtio sitoutunut, kannustaa kuntia
- Kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen
- Uusiutuvan energian edistäminen
- Puhtaan puun (pellettien ja klapien) polton edistäminen

MAATALOUS (RUOKA)

- Julkisten keittiöiden ruokahävikin puolittaminen 2030 mennessä
- Ohjataan julkisia keittiöitä ravistemussuositusten parempaan huomioimiseen

Muista nämä

- Toteutettujen toimenpiteiden tuloksia seurataan ja niistä viestitään sidosryhmille.
 - Informaatio-ohjauksen merkitys korostuu
- Kunnan kannattaa seurata paikallisten yritysten ja asukkaiden energia- ja ilmastohankkeita.
- Kuntalaisia kannustetaan uusiutuvan energian hyödyntämiseen ja mahdollistetaan kuntalaisen aktiivinen rooli energiatoimijana (taloyhtiöt ja pientalot)
 - esim. rakennusmääräykset
- Yhteistyö muiden kuntien ja alueiden kanssa

Kiitos!

Liisa Harjula, energia-asiantuntija

VALONIA – Varsinais-Suomen kestävän kehityksen
ja energia-asioiden palvelukeskus

etunimi.sukunimi@valonia.fi

www.valonia.fi